

Konsten.

Nättidskrift om samtidskonst

Maria Miesenberger på Lars Bohman Gallery

Publicerad den 29 januari 2013.

Den mörka ytan från Maria Miesenbergers numera klassiska bildsvit "Sverige/Schweden" läser jag som en utgångspunkt för hennes utställning på Lars Bohman Gallery, den första med nya verk på flera år. Ur fotografiernas hålrum, det svarta höljet som täcker de egna familjemedlemmarna, springer andra former. Genom urgröpningen – också ett täckande skikt som bäddar in människorna i en utdragen stillhet – kommer nya gestalter fram. Något annat tar vid.

Galleriets olika salar samlar mindre grupper av skulpturer och fotografier, där varje rum är en koncentration av den större helheten. Sitt eget mikrokosmos. Verken avspeglar varandras hemvist trots olikheter i material och uttryck. Miesenberger formulerar sig med en lekfullt avslappnad precision, och rör sig nästan uteslutande i en svartvit bildvärld. Relationerna mellan verken skapar ett påtagligt tryck i rummen, en sorts förtätning som är rätt märkvärdig att vara med om. Här finns en vidgning av Miesenbergers sedan tidigare uttalat existentiella teman, och utställningen vittnar om att hon självsäkert överblickar en ny nivå av sitt konstnärskap.

En grupp nallar i blankpolerat stål är placerade i en cirkel på golvet. De uppochnedvända och smått deformerade kropparna är hårda men bulliga, och de liksom dansar fastskruvade på sina futuristiskt spetsiga fundament. Kropparna liknar broilers på spett, med former som påminner om Miesenbergers tidigare hjärnor i tvättvamp. Scenen bevittnas av några fotografier där konstnärens syster agerar modell. Vi ser hennes ansikte i närbild, beskuret och med ögonen lämnade utanför bilden. Men även utan dem är fotografierna intima som en spegelbild, där Miesenbergers alter ego betraktar sig själv. Munnen är förvriden, förargad, frustrerad. Ansiktet beskrivs i ett flertal dubbelexponerade lager lagda omlott på varandra, som ett slags suddiga kroppsliga slöjor. Tillsammans kan nallarna och ansiktena uppfattas som representanter för olika åldrar i livet. Tidslager med olika riktning, som i minnet löper parallellt och som här möter varandra.

Jag kommer att tänka på Sivert Lindbloms grimaserande fotografiska självporträtt, som har en så naturlig samhörighet med hans skulpturala praktik. Lika smidigt, och till synes enkelt, tillåter Miesenberger sig att arbeta med skilda grupper av verk i olika dimensioner. Även John Coplans detaljerade fotografiska undersökningar väcks till liv, främst hans serie "Body Parts" – tillkommen som en reaktion på 11 september – där han sätter samman spegelvända delar av sin egen kropp. Både Coplans och Miesenberger använder sig av en nykter, närmast klinisk strategi, för att skapa drömlika bilder förorsakade av en ibland grotesk verklighet.

Miesenbergers fotografier av systemns ansikte återkommer i snarlika bildsviter i tre av rummen, och fungerar som följeslagare i min vandring genom utställningen. I fyra bilder syns spöklika avtryck av konstnärens händer när de känner av ansiktets form. De ömsom smeker lugnande, ömsom lägger sig över munnen och täpper till andningen. Lika eteriskt genomsiktliga som i en röntgenbild rymmer rörelserna såväl vård som våld. De visar på en ständigt närvarande omplacering mellan det inre och det yttre i Miesenbergers konst. Den inre tillvarons skeenden uppträder på verkens ytskikt, i en rörelse mellan brist och kompensering, orsak och verkan. Som när hennes spensliga människogestalter, täckta av synnervens mönster, famlar sig fram till synes blinda.

I galleriets innersta kammare finns tre objekt i glas, ett par hjärnor och en liten torso, som alla är översållade med blåsor och bölder. Med en samtidig sårbarhet och integritet vilar föremålen inneslutna i glasblock som ett slags vetenskapliga objekt i ett kuriosakabinett. Genom ett tvärt snitt i glasmassan framträder objektens inre bild, svävande som på en skärm. Här sker en optisk illusion för inuti finns bara ett hålrum, en negativ form som glaset gjutits kring. Det vi ser är endast ett avtryck, en urgröpt spegling.

Varje föremål är en koncentration av tid. Ett svart hål.

Adress: Karlavägen 9, Stockholm

Utställningen pågår under perioden 12/1 – 10/2

Magnus Bons (text), Lars Bohman Gallery (foto)